

קול רינה

רב פעלים - ע"ש הבן איש חי

בנשיאות מרן רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל
ובראשות מו"ר הרב יורם אברג'ל זצוק"ל

פרשת דברים

אמרי נועם

שיחה לפרשת השבוע מאת מורנו הרב

"יהא שמה רבא מברך..."

ביום תשעה באב נחרב בית אלקינו בראשונה ובשניה (תענית כו, ב). חז"ל (עירובין יח, ב) אומרים שמיום שחרב בית המקדש דיו לעולם שישתמש בשתי אותיות, שנאמר: "כל הנשמה תהלל יה הללויה" (תהלים קג, ו). והיינו שמיום שנחרב בית המקדש בעוונותינו הרבים איבדנו את הזכות לקבל את שפע כל ארבע אותיות שם יהו"ה ברוך הוא, ולא נותר לנו אלא שפעם של אותיות י"ה, אך לא של אותיות ו"ה.

בדומה לזה מובא גם במדרש (שוחר טוב לתהלים ט' וכיו"ב בתנחומא סו"פ כי תצא) שכל זמן שזרעו של עמלק קיים בעולם, שמו של הקב"ה אינו שלם וכסאו אינו שלם, עד שיאבד זכרו של עמלק, שנאמר: "כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור" (שמות יז, טז). והיינו שמוזה שנכתב בפסוק 'כס' ולא 'כסא', וכן י"ה ולא שם יהו"ה בארבע אותיות למדים אנו ששמו של הבורא וכסאו אינם שלמים עד שימחה שמו של עמלק מן העולם.

לכן הגם שבכל השנה כולה מחויבים אנו להצטער על חורבן בית המקדש - כדברי השולחן ערוך (סי' א, ג): "ראוי לכל ירא שמים להיות מיצר ודואג על חורבן בית המקדש" - בכל זאת ישנם אחד עשר ימים בשנה שבהם עלינו להתאבל ולהצטער על החורבן באופן מיוחד, כי אחד עשר ימי צער אלו הם כנגד האותיות ו"ה (העולות בגימטריא אחד עשר) שנחסרו משמו יתברך עקב החורבן, ועל חסרונם עיקר צערנו, ותפילתנו היא שישבו להאיר עלינו כבתחילה.

וזהו שמספרים חז"ל (ברכות ג, א) שפעם אחת היה רבי יוסי מהלך בדרך, ונכנס לחורבה אחת מחורבות ירושלים כדי להתפלל, ובא אליהו הנביא זכור לטוב והמתין לו בפתח עד שיסיים את תפילתו. לאחר שסיים תפילתו, שאל אותו אליהו הנביא: 'בני, מה קול שמעת בחורבה זו?' והשיב לו רבי יוסי: 'שמעתי בת קול שמנהמת כיונה ואומרת: אוי לבנים שבעוונותיהם החרבתי את ביתי ושרפתי את היכלי והגליתים לבין האומות'. ואמר לו אליהו הנביא:

"חייך וחיי ראשך: לא שעה זו בלבד אומרת כך, אלא בכל יום ויום שלוש פעמים אומרת כך. ולא זו בלבד, אלא בשעה שישראל נכנסין לבתי כנסיות ולבתי מדרשות ועונין 'יהא שמה הגדול מבורך' - הקב"ה מנענע ראשו ואומר: אשרי המלך שמקלסין אותו בביתו כך, מה לו לאב שהגלה את בניו, ואוי להם לבנים שגלו מעל שולחן אביהם".

והיינו כי באומרנו "אמן יהא שמה רבא מברך" כוונתנו היא, להתפלל על שם י"ה שיתמלא ויתרבה ויתגדל בכך שישבו להאיר עימו גם אותיות ו"ה של השם, ואז הוא יהפוך להיות שם גדול ושלם בכל ארבע אותיותיו. ולכן בכל עת שאנו מזכירים זאת בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, מצד אחד מתעורר צער החורבן שגרם לחסרון שמו יתברך, ומאידך מתעוררת תקוותנו שבקרוב ממש ישוב הבורא וינחמנו בבנין בית המקדש השלישי, ויושלמו שמו וכסאו, והיתה לה' המלוכה והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד

בצור ירום

ביאור התניא מאת מורינו הרב

חורבן בית שני

מסביר רבינו הזקן ואומר "ואהבת לרעך כמוך" (ויקרא י"ט) זה הכלי של "ואהבת את ה' אלקיך" (דברים ו'). הרי כשרוצים למזוג משקה צריך קודם כל להכין כלי קיבול לקבל את המשקה, וככל שהכלי יותר מהודר ויותר יפה, הוא יותר משובח. ובזה נבין למה בית שני חרב, אף על פי שהיה שם שפע אדיר של חכמה, היו שם תנאים גדולים וחכמים עצומים אבל היה שם חוסר באהבת ישראל, לא היו כלים. המבחן היה במעשה עם קמצא ובר קמצא, מה שכאב לבר קמצא בעיקר, זה לא מה שבעל הסעודה דרש להוציא אותו, אלא הוא אמר הואיל וישבו שם חכמים ולא מחו בידו, שמע מינה שנוח לחכמים מה שבעל הסעודה עשה לי שדרש להוציאני מן הסעודה. ולכן הלך לקיסר והלשין על כל עם ישראל, והצליח במעשיו. לחכמים היה נוח בזה שמבזים אנשים, אומר הקב"ה עם חכמים כאלה אני לא רוצה להתעסק, שרף להם את בית המקדש והגלה אותם, הוא זרק אותם לכל הרוחות. וזה מחמת שלא היה כלי, והכלי הוא אהבת ישראל. כשאין אהבת ישראל הקב"ה לא צריך שום דבר אחר, הקב"ה החריב את המקדש במו ידיו, כמ"ש "ויצת אש בציון ותאכל יסודותיה" (איכה ד'), הוא שרף את הכל. למרות שהם היו מחמירים בהרבה דברים, אבל היחס שלהם לעמי הארץ היה קשה מאד. לכן המצוה היא לאהוב כל אדם, לא משנה מה הוא, תאהב אותו כי הוא יציר כפיו של ה'.

זמני השבת

צאת השבת:		הדלקת נרות:	
21:13	20:19	19:28	ירושלים
21:10	20:17	19:26	תל אביב
21:14	20:19	19:29	חיפה
21:10	20:17	19:26	באר שבע

ענקי הרוח

מעשיות על גדולי החכמי ישראל

הרבנית רינה - ג' אב, אימו של מו"ר הרב יורם.

בתקופה הראשונה ליסודו של המושב שבו התגוררו הורי ע"ה לא היו בו שום מוסדות חינוך דתיים המחנכים בדרך ישראל סבא אלא אך ורק מוסדות שההשכלה והכפירה שלטו בהם. אימי ע"ה הצטערה על כך מאוד והשתדלה בכל יכולתה לדבר עם כל מי שרק אפשר במועצה האזורית וכדומה בנסיון להשפיע עליהם לייסד במושב בית ספר דתי אך דבריה נפלו על אוזניים ערלות. ומשלא הצליחה היא להשפיע עליהם דברה עם מנהלי מוסדות חב"ד באזור שינסו הם להשפיע על האחראים לכך במועצה, אך גם הם לא הצליחו להשפיע עליהם מאומה, ואז הבינה אימי ע"ה שללא מסירות נפש לא יזוז שום דבר. ומה היא עשתה? היא שכבה באמצע הכביש של המושב ולא נתנה לשום כלי רכב לעבור. כמובן האנשים לא הבינו מה קרה לה, אך היא עמדה על שלה ושכבה על הכביש, ואמרה שהיא לא תקום מהכביש ותפנה את הדרך עד שינתן אישור מפורש מהמועצה על הקמת בית ספר דתי במושב. ואם בכל זאת ידרסו אותה חלילה בקשתה היא שיפרסמו בתקשורת שאשה אחת חרדיה נדרסה למוות רק משום שהיה לה צער עצום על כך שאין תלמוד תורה במושב שבו היא מתגוררת. מעשה נועז זה שעשתה אימי מתוך מסירות נפש אכן הצליח להמיס גם את לבבות האבן שבמועצה, ומתוך כך הם נתנו אישור למנהלי בתי ספר חב"ד להקים בית ספר חב"ד במושב, ואף הקצו לכך מבנה שקודם לכן היה מיועד להיות בית ספר חילוני. כך בזכות מסירות נפשה של אימי הוקם בית ספר חב"ד במושב שזכה להעמיד קרוב לעשרים מחוזרים של תלמידים יראי שמים.

נקודה בפרשה

נקודה למוחשבה מאת רבנו הגאון החיד"א שליט"א

לסלוח על הכל

"אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל כָּל יִשְׂרָאֵל" (דברים א' א')

הביא אבא היקר והאהוב רבינו יורם אברג'ל שזוהי בעצם עיקר העבודה הנדרשת מאיתנו בתקופת הגלות הקשה שבה אנו נמצאים - לסלק מליבנו את שנאת חינוס הנוראה, הגורמת לאדם להתנכל לזולת, לדבר עליו דברי לשון הרע ורכילות ולהוציא עליו דיבה, והגרוע מכל, לנסות להזיק לו בכל מיני דרכים, ובכלל זאת על ידי הלשנות ומסירות לשלטונות, רחמנא ליצלן מהעוון הקשה והחמור הזה.

כל אחד מאיתנו מחויב לטהר את ליבו מכל ההקפדות למיניהן שיש לו על מיני אנשים. גם אם מישוהו באמת פגע בכך, אל תעלה למיטה בלילה עד שתסלח לו על כך מכל הלב ותאמין באמונה שלימה שכל מה שקרה זה מאת ה' יתברך ובוודאי כל מה שה' עושה - לטובה הוא עושה.

לכן תיקנו רבותינו הקדושים לומר בסדר "קריאת שמע שעל המיטה": "רבנו של עולם הריני מוחל וסולח לכל מי שהכעיס והקניט אותי, או שחטא כנגדי, בין בגופי, בין בממוני, בין בכבודי, בין בכל אשר לי, בין באונס ובין ברצון, בין בשוגג בין במזיד, בין בדיבור בין במעשה, בין בגלגול זה בין בגלגול אחר, לכל בר ישראל ולא יענש שום אדם בסיבתי".

אדם שעולה למיטתו בלילה עם לב נקי מכל כעס וקפידה על אדם כל שהוא מעם ישראל, לאחר שהוא נרדם נשמתו עולה למעלה להיכלות העליונים ומתקבלת שם בכבוד גדול, ועליה אמר הפייטן ר' שמעיה קוסון זצ"ל (בפיוט "אודה לאל לבב חוקר") ברוח הקודש: "ימצאה מעוטפת בזכיות ובתוספת כמו כלה מעולפת (מקושטת) תמיד בבוקר בבוקר".

לעומת זאת, אדם שעולה על מיטתו כשליבו שחור כפחם מרוב שנאה, כעס והקפדות על כל מיני יהודים, לאחר שהוא נרדם נשמתו עולה למעלה ודוחים אותה בבוז מכל ההיכלות העליונים, ועליה נאמר בפיוט הנ"ל (כפי שנמצא רק בחלק מהסידורים): "ימצאה מטונפת מעוונות ובתוספת כמו שפחה נחרפת תמיד בבוקר בבוקר."

רב פעלים

תלמידים מספרים על מורנו הרב

חיים במתנה

בשנת 1996 בחודש טבת הבן שלי עבר תאונת דרכים קשה מאוד לאחר התאונה הוא היה מאושפז תקופה ארוכה בבית חולים סורוקה בבאר שבע, התאונה הייתה מאוד קשה והיו בתאונה ל"ע שני הרוגים ועוד כמה פצועים קל וקשה, הבן שלי היה במצב הקשה מכולם, והרופאים אמרו לנו מספר פעמים שלצערם אין להם איך לעזור לילד שלנו וכנראה שאין לו יותר מידי סיכוי לחיות.

עשה איתנו ה' יתברך נס וזימן את רבינו היקר והאהוב רבינו יורם מיכאל אברג'ל לבית החולים, חבר של בעלי ראה את הרב באחת המחלקות כשהוא מבקר מישהו ומיד וביקש מהרב לבוא ולברך גם את הבן שלי כמובן שהרב הצדיק שלנו לא סירב ולמרות שמיהר מאוד הגיע לחדר שבו הבן שלי היה מאושפז, ראה את בני ברוך אותו ואמר לי בתי הגיע הזמן שתלכי לבית, (לא הייתי בבית כחודש ימים ויש לי עוד ילדים בבית...) ועוד הרב אמר לי הכל יהיה בסדר בע"ה הבן יצא מכלל סכנה ויבריא במהרה.

וכך היה ברוך ה' הבן שלי הבריא והיום הוא כבר הספיק להתחתן ויש לו גם ילדים, מאז אני וכל משפחתי בני בנותי כלות חתנים קשורים למורינו הרב ותמיד אנחנו לומדים ושומעים את השיעורים וממשכים ודבקים ברב באהבה גדולה, ה' ישלח לנו את משיח צדקנו ונזכה לראות את זיו פניו המאירות עין בעין אמן.

שואל ומשיב

הלכות אקוטאליות מאת רבנו החיד"א שליט"א

מהלכות ט' באב

אמרו חכמינו הקדושים על הימים הללו, שעתידים להיפך ולהיות לששון ולשמחה ולמועדים טובים לכל בית ישראל. אולם לעת עתה יש להתאבל על חורבן בית המקדש, ובזכות זה זוכים לראות בשמחת ירושלים עיר הקודש.

צום ט' באב

מצוה על הבריאים לצום ביום ט' באב, בגלל חמשה דברים שאירעו ביום זה, והקשה שבהם שנשרף בו בית המקדש. והתענית מתחילה משקיעת החמה של יום ח' באב עד צאת הכוכבים ביום ט' באב,

מעוברות בצום תשעה באב

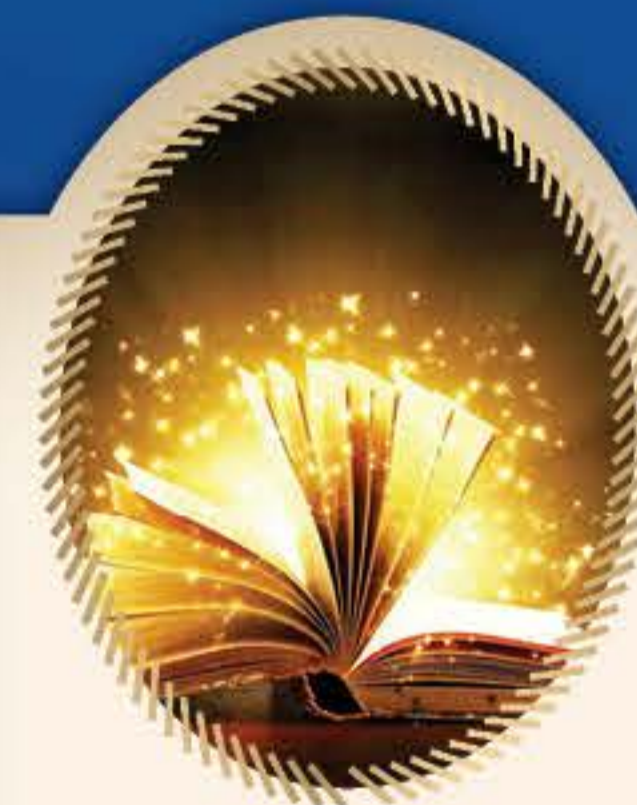
נשים שחנן אותם ה' יתברך בהריון, בזמן הזה פטורות מצום תשעה באב, מכיון שחוסר הנוזלים עלול לסכן חס ושלום את העובר. ואף על פי שמעיקר ההלכה נשים הרות היו צריכות לצום בתשעה באב, כמבואר במשנה ובמרן השולחן ערוך, מכל מקום בזמניהם הצום היה רק צער לאשה, אבל הוא לא היה פוגע בעובר, אולם, כיום שירדה חולשה לעולם, והצום עלול לפגוע בעובר חס ושלום, בעקבות חוסר נוזלים, הסכימו טובי הרופאים המומחים, שאשה הרה צריכה על כל פנים לשתות בתשעה באב, ומצד ההלכה מותר לה כבר גם לאכול, וקווי ה' יחליפו כח.

מעוברת שרצתה להחמיר על עצמה ולצום בתשעה באב, נכון להסביר לה בדרכי נועם, שלא נכון לעשות כן, כי חס ושלום עלולה להיגרם סכנה להריון. וגם אם היא צמה בהריונות אחרים ולא היה סיכון, אין מכך שום ראייה להריונות הנוכחיים, ולכן מצוה שלא תצום.

מעוברת שמתעקשת בכל זאת לצום בתשעה באב, ילמדו אותה שתשתה הרבה מים בערב הצום, כל חצי שעה או שעה כוס אחת, וביום הצום תשתדל להיות בחדר עם מזגן, וה' יתברך יתן סייעתא דשמיא, ויגן על כל עמו ישראל.

נוטלי "אנטיביוטיקה" בט' באב

מי שלוקח "אנטיביוטיקה", ויש לו כח לצום תבוא עליו ברכה, ואם מחמת האנטיביוטיקה שהוא לוקח הוא חלש הרבה, מותר לו לאכול ולשתות, כי הוא נחשב חולה שאין בו סכנה. ולוקחי האנטיביוטיקה, לא יפסיקו לקחת את התרופה ביום הצום, כי החשיבות בתרופה זו היא, לשמור על הרצף דבר יום ביומו, ואסור להפסיק את האנטיביוטיקה באמצע הזמן, כי חס ושלום לפעמים עלולה להיות סכנה עתידית בשל כך, ושומר פתאים ה'.

גאולה ומשיח

פנינים והנהגות מגדולי החסידות

הקללות שנהפכו לברכות

ציערו אנשי קולסוב את רבי אברהם יהושע העשיל, בעל "אוהב ישראל" מאפטא, שכיהן כרב בעירם. באו מקורבי הרב ואמרו לו:

יקללם הרב קללות נמרצות, מפני שהם יורדים לחיי הצדיק על לא עוול בכפו, השיב להם ה"אוהב ישראל":

בנעורי רדפו אותי הולכי בטל, קיללתי אותם קללות נמרצות וקללותי נתקיימו. הצטערתי צער רב על כך, הרי הקדוש ברוך הוא בורא כל הנפשות יושב ומצפה כי התקרבו אליו הבריות ואז אני בא וטורדם מן העולם? שטחתי בקשתי לפני הבורא יתברך "אנא עשה שהקללות ייפכו לברכות", וגם תפילתי זו נתקבלה. עכשיו אתם אומרים כי אקללם, וברכות יחולו על ראשם, וכי מגיעות להם כל הברכות הללו?

